

**Programma van Eisen
Accountantsdiensten 2023**

DE FRYSKE MARREN

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Algemene eisen.....	3
	Eisen aan kaders	3
3.	Kwaliteit	3
	Eisen aan planning en controlewerkzaamheden	3
	Eisen aan controle-accenten.....	3
	Eisen aan toleranties	3
	Eisen aan rapportage/producten.....	4
	Eisen aan controle-aanpak.....	4
	Eisen aan eventuele controle van een deelverantwoording.....	4
	Eisen aan de natuurlijke adviesfunctie.....	4
	Eisen aan de samenstelling controleteam.....	5
4.	Prijs	5
	Commerciële eisen.....	5
	Indexering	5
	Facturatie en betaling	6

1. Inleiding

In dit document zijn de eisen opgenomen die aan de gevraagde accountantsdienstverlening worden gesteld. Door het indienen van uw inschrijving voor deze opdracht verklaart u onvoorwaardelijk akkoord te gaan met alle eisen aan de opdracht.

2. Algemene eisen

1. De werkzaamheden ten behoeve van de controleverklaring bij de jaarrekening zijn inclusief de regelingen die voor gemeente De Fryske Marren onderdeel uitmaken van de SiSa-controle en -verklaring.
2. De accountant is bekend met en volgt de ontwikkelingen op het gebied van SiSa.
3. De accountant is bekend met het gebruik van het huidige softwarepakket en of vergelijkbaar pakket en volgt de ontwikkelingen op het gebied van Centric (huidige softwarepakket).
4. De interim-controle is een onderdeel van de aanpak van de jaarrekeningcontrole van de accountant.

Eisen aan kaders

5. De accountant werkt volgens de gedrags- en beroepsregels van vakbekwaamheid (inclusief permanente educatie), objectiviteit, integriteit en een professioneel-kritische instelling. Een en ander conform de Wet op het accountantsberoep (Wab).
6. De gemeente De Fryske Marren zal de daaruit voor de accountant voortvloeiende verplichtingen vanuit het dwingend rechterlijke kader respecteren.
7. Wijzigingen in de (toepassing van de) beroepsregels van de accountant zijn geen reden voor het aanpassen van de aanneemsom en leiden niet tot extra (controle)kosten.

Eisen aan Duurzaamheid

8. De accountantsorganisatie beschikt over een MVO beleid of is bereid binnen een jaar na start van de overeenkomst dit beleid op te stellen.
9. De accountant draagt bij aan de doelstelling op het gebied van Social return in de gemeente. Door zich in te schrijven op deze aanbesteding verplicht hij zich om bij gunning minimaal 2% van de totale opdrachtwaarde excl. BTW die hij uit deze opdracht genereert aan te wenden in het kader van Social Return. Hij dient hiertoe een Plan van Aanpak in bij het coördinatie punt SROI Fryslân binnen 6 maanden na aanvang van de Opdracht.

3. Kwaliteit

Eisen aan planning en controlewerkzaamheden

10. De basis voor de planning (inclusief totstandkoming, bespreking en publicatie van de verantwoording) van de accountantscontrole is de planning opgenomen in het Jaarplan P&C van de gemeente De Fryske Marren. De accountant stemt er mee in de planning van de controlewerkzaamheden hier op te af te stemmen, en af te stemmen met alle betrokken partijen.

Eisen aan controle-accenten

11. De accountant gaat ermee akkoord dat binnen de reguliere controle- en rapportagewerkzaamheden de accountant rekening houdt met specifieke wensen van de gemeenteraad. Concreet betekent dit dat de auditcommissie jaarlijks, passend binnen de reguliere controle-opdracht, maximaal drie controle-accenten (speerpunten) kan aangeven, die de accountant betreft in zijn controle en hierover rapporteert in de management letter / raadsbrief dan wel het verslag van bevindingen.

Eisen aan toleranties

12. De accountant gebruikt voor zijn oordeelsvorming in de controleverklaring over de jaarrekening van De Fryske Marren de goedkeuringstoleranties zoals verwoord in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en vastgelegd in de controleverordening,

controleprotocol en normenkader.

13. De accountant stemt ermee in dat de rapporteringtolerantie voor zowel fouten als onzekerheden in de afspraken tussen auditcommissie en accountant nader zal worden gedefinieerd, op basis van de controleverordening. Indien de fouten en/of onzekerheden bestuurlijk relevant zijn mag de accountant deze ook onder de afgesproken grens rapporteren.
14. De accountant volgt voor zijn oordeelsvorming in de controleverklaring over de SiSa-verantwoordingsbijlage in de jaarrekening van De Fryske Marren de instructies die door het Rijk worden gegeven in de Nota verwachtingen accountantscontrole met betrekking tot SiSa.
15. Indien de accountant gedurende een controle afwijkingen constateert die leiden tot het afgeven van een niet-goedkeurende controleverklaring, informeert hij eerst het team Financiën en de concerncontroller. Daarna meldt hij dit schriftelijk aan de gemeenteraad en zendt hij een afschrift van zijn mededeling aan de concerncontroller en aan het college van B&W.

Eisen aan rapportage/producten

16. Team Middelen (Financiën) en de concerncontroller worden te allen tijde ruim voorafgaand aan het moment waarop stukken worden aangeboden aan het bestuur/auditcommissie geïnformeerd. Dit zodat er ruimte is om eventuele nadere afstemming te hebben.
17. De accountant bespreekt voorafgaand aan de controle zijn dienstverleningsplan, inclusief actuele ontwikkelingen + risico's, evaluatie vorige jaarrekeningcontrole, jaarplanning en de controleaccenten.
18. De accountant stemt in met het leveren van tenminste de volgende producten ten behoeve van de gemeenteraad:
  - de controleverklaring bij de jaarrekening en het accountantsverslag betreffende de jaarrekeningcontrole in overeenstemming met daartoe opgestelde planning;
  - rapportages over uitgevoerde incidentele opdrachten;
  - Raadsbrief bij de interim controle.
19. De accountant stemt in met het leveren van tenminste de volgende producten ten behoeve van de directie en het college van B&W:
  - de management letter naar aanleiding van de interim-controle;
  - rapportages van uitgevoerde incidentele opdrachten.

Eisen aan controle-aanpak

20. De accountant maakt onder andere gebruik van de beschikbare producten van de interne auditfunctie / interne controle en past de omvang, de aard en de tijdfasering van zijn werkzaamheden ten aanzien van risico-inschattingen en aanvullende controledienstverlening daarop aan.

Eisen aan eventuele controle van een deelverantwoording

21. De accountant gaat ermee akkoord dat voor een overige opdracht voor een accountantsonderzoek van een verantwoording over een specifieke regeling de accountant voor de betreffende opdracht vooraf dient te offren. Tevens gaat de accountant ermee akkoord dat de opdrachtgever zich het recht voorbehoudt offertes op te vragen bij meerdere partijen. De opdracht om een accountantsonderzoek van de verantwoording over een specifieke regeling uit te voeren kan dan ook aan een derde worden verstrekt. De accountant heeft in geen enkel geval recht op compensatie. Indien de accountant door het college van B&W wordt verzocht de verantwoording over een specifieke regeling te onderzoeken voor één of meerdere onderwerpen, dan dient de accountant zich ook aan de nader overeen te komen afspraken, inclusief de planning, te houden. De opdrachtgever geeft dan ook geen garantie voor een bepaald aantal door de accountant uit te voeren onderzoeken van verantwoordingen over specifieke regelingen.

Eisen aan de natuurlijke adviesfunctie

22. De accountant voorziet in de natuurlijke adviesfunctie, voor zover betrekking hebbend op de controle van de jaarrekening en/of een uitgevoerd accountantsonderzoek van een verantwoording

over een specifieke regeling.

23. De adviezen van de accountant zijn concreet, praktisch en oplossingsgericht en op de betrokken problematiek toegesneden en worden schriftelijk uitgebracht aan de auditcommissie.

Eisen aan de samenstelling controleteam

24. De accountant waarborgt bij de samenstelling van het controleteam voldoende menskracht en tijdige beschikbaarheid van de benodigde deskundigheid en ervaring voor het uitvoeren van een doelmatige en doeltreffende controle van de jaarrekening.
25. In het controleteam mag maximaal één medewerker worden ingezet met minder dan 1 jaar relevante ervaring.
26. De accountant waarborgt bij wisseling in de samenstelling van het controleteam een goede kennisoverdracht en kennismanagement binnen het controleteam voor een doelmatige en doeltreffende controle van de jaarrekening. Dit houdt ook in dat een wisseling in de samenstelling van het controleteam geen extra interne belasting en/of extra kosten voor de gemeente De Fryske Marren met zich mee zal brengen. Het controleteam dat de interim-controle uitvoert zal uit efficiency oogpunt in principe ook de eindcontrole uitvoeren.

4. Prijs

Commerciële eisen

27. De kostenopbouw vindt plaats conform het in document 'Prijsbijlage - accountantsdiensten'.
28. Bij de op te geven vaste prijzen geldt het principe 'geen meerwerk, tenzij'. Meerwerk kan alleen gefactureerd worden indien over het uitgevoerde meerwerk van tevoren schriftelijk overeenstemming is bereikt tussen Opdrachtgever en -nemer. Hierbij dient de aanleiding en het doel van het uit te voeren meerwerk duidelijk gemaakt te worden aan opdrachtgever door opdrachtnemer.
29. Een gewijzigde aanpak door bijvoorbeeld beleidskeuzes van de gemeente vormen aanleiding om in gesprek te gaan over meer- of minderwerk. In die gevallen vormen deze wijzigingen een aanleiding om aanvullende en/of gewijzigde afspraken samen vast te leggen en deze ter goedkeuring aan Opdrachtgever voor te leggen.
30. Voor het indienen van een offerte voor aanvullende werkzaamheden (meerwerk, specifieke verantwoordingen) kan opdrachtnemer geen hogere uurtarieven offrenen dan de bij inschrijving opgegeven uurtarieven.

Indexering

31. Alle prijzen en tarieven zijn op basis van prijspeil 1 januari 2024 en staan in ieder geval vast tot 1 januari 2025.
32. Eenmaal per jaar kunnen de prijzen waarmee u heeft ingeschreven geïndexeerd worden. Voor het eerst kan dit plaatsvinden per 1 januari 2025.

Het te hanteren indexeringspercentage, bestaande uit twee decimalen, komt als volgt tot stand:
 $(\text{indexcijfer nieuw} - \text{indexcijfer oud}) / \text{indexcijfer oud} * 100$

Voorbeeld: indexering per 1 januari 2021 is als volgt:

Indexcijfer nieuw: CBS Dienstenprijzen; commerciële dienstverlening en transport, index 2015=100: 692 Accountants, boekhouders en belastingconsulenten: Prijsindexcijfers / Perioden: Jaren per kwartaal Q1 2024

Indexcijfer oud: CBS Dienstenprijzen; commerciële dienstverlening en transport, index 2015=100: 692 Accountants, boekhouders en belastingconsulenten: Prijsindexcijfers / Perioden: Jaren per kwartaal Q1 2025.

Indien de indexcijfers niet zijn vastgesteld, worden de laatste definitief gepubliceerde cijfers gehanteerd.

Facturatie en betaling

33. Opdrachtnemer stuurt facturen als e-factuur.
Opdrachtnemer gebruikt hiervoor de volgende gegevens:
  - OIN nummer van de gemeente De Fryske Marren is 1823770151000,
  - BTW nummer NL823770151B01
  - KvK nummer 59603925.De factuur moet voorzien zijn van een specificatie van de werkzaamheden / levering(en), het verplichtingnummer (op te vragen bij opdrachtgever na sluiten van de (raam)overeenkomst) volledig adres en daarnaast met vermelding van uw KvK en Btw nummer van uw bedrijf.
34. Facturatie vindt maandelijks achteraf plaats op basis van de maandelijke kosten, tenzij wij in de (raam)overeenkomst een andere afspraak met u maken. De Fryske Marren betaalt binnen dertig (30) dagen nadat de (goedgekeurde) factuur is ontvangen
35. U stemt in met de navolgende wijze van facturering t.b.v. de jaarrekeningcontrole:
  - 20% van de aanneemsom bij aanvang van de werkzaamheden;
  - 30% na afronding van de interim-controle;
  - 50% na afronding van de jaarrekeningcontrole.
36. In geval van een creditfactuur vermeldt u het factuurnummer van de corresponderende debetfactuur.